

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Colleges van Burgemeester en Wethouders
I.a.a.
Directeuren/Hoofden Sociale Zaken
Gemeenteraadsleden p/a Griffier
Hoofdkantoor UWV
UWV/Werkbedrijf/Werkpleinen
SVB
IWI
Sw-bedrijven

Datum 23 februari 2010
Betreft Verzamelbrief februari 2010

Door middel van de Verzamelbrief informeer ik u over relevante ontwikkelingen op het terrein van werk en inkomen. Deze brief bevat informatie over de volgende onderwerpen:

Crisis

1. Sectorarrangementen in het kader van het Actieplan jeugdwerkloosheid
2. Brancheservicepunten Zorg

Participatie en re-integratie

3. Eerste evaluatieronde Bestuurlijk Akkoord Participatie
4. Participatie van kinderen
5. Inburgering en re-integratie pardonners

Uitkeringen

6. Aanpassingswet WIJ
7. Categoriele bijzondere bijstand voor chronisch zieken en gehandicapten
8. Koudetoeslag en bijzondere bijstand
9. Voorschot op WWB-uitkering bij aanvraag
10. Bijstand en krediethypotheek
11. Verjaringstermijn bij terugvordering onverschuldigde betaalde bijstand

Wsw

12. Handreiking verantwoordelijkheid Wsw
13. Deelname en voorlichting gemeenten pilot loondispensatie

Handhaving

14. Opsporen van fraude uitbesteden aan de Siod
15. Naleving informatieplicht door sociale diensten nog steeds onvoldoende

Digitaal Klantdossier

16. Digitaal Klantdossier in 2010
17. Beveiliging van klantgegevens in het kader van Suwinet

Diversen

18. Seizoensarbeid in de landbouw
19. Bereken uw recht
20. Slotcongres IPW-project Persoonsgebonden budget
21. SZW-dagen 2010: Blik op vooruit

1. Sectorarrangementen in het kader van het Actieplan jeugdwerkloosheid

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

In de afgelopen periode zijn drie nieuwe sectorarrangementen tot stand gekomen: met de uitzendbranche, de luchtvaart en de metaalsector.

Afspraken met de uitzendsector

De VNG en de uitzendkoepel ABU, scholingsfonds STOOFF en UWV hebben in december 2009 afgesproken dat er 4500 extra banen voor jongeren komen. De afspraak biedt mogelijkheden voor jongeren op alle opleidingsniveau's. Er komen voor jongeren via de uitzendbranche drie verschillende mogelijkheden:

- 2500 werkloze jongeren kunnen als intercedent-trainee aan de slag bij een vestiging van een uitzendonderneming;
- 1500 jongeren kunnen via een uitzendbureau werkervaring opdoen in een leerwerktraject bij verschillende werkgevers;
- Er komen 500 zogenaamde arbeidsfit-banen om jongeren voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Opleidingsfonds STOOFF gaat hierbij een belangrijke rol spelen.

Afspraken met de luchtvaart

De VNG, UWV en het Sectorfonds luchtvaart sloten begin februari van dit jaar een sectorarrangement. Partijen zullen zich inspannen om door middel van samenwerking in de regio tenminste 800 plekken voor jongeren van 18 tot 27 jaar tot stand te brengen. Het gaat om 600 leerwerkbanen (BBL) en 200 stageplaatsen. De luchtvaartsector wil de activiteiten voor jongeren die zij momenteel op locatie Schiphol uitvoert, uitbreiden naar andere luchthavens in Nederland via contacten met de gemeenten Almere / Lelystad, Heerlen / Maastricht, Eindhoven / Brainportregio, Groningen en Rotterdam / Rijnmondregio. Binnen het arrangement is ook aandacht voor jongeren van 16 en 17 jaar en voor jongeren met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt (jongeren zonder startkwalificatie, langdurig werkloze jongeren en jongeren met etnische achtergrond).

Afspraken met de metaalsector

VNG, UWV-Werkbedrijf, vakbonden en werkgevers in de metaalsector zetten zich samen in om 6000 leerwerkplekken te realiseren voor jongeren tot 27 jaar. Op 10 februari is de aftrap gegeven voor deze samenwerking. Het gaat om 3000 leerwerkbanen (BBL), 2600 arbeidsfit-stages en 400 plekken voor kwetsbare jongeren.

De samenwerking maakt het mogelijk om heel veel jongeren perspectief te bieden in een sector waar op termijn weer veel arbeidsplaatsen zullen ontstaan. De metaal en techniek en de metalektro sector omvat onder andere de installatie - en elektrotechniek, de koeltechniek, metaalbewerking, carrosserie, isolatietechniek, goud en zilver. In deze sectoren werken ongeveer 600.000 werknemers.

2. Brancheservicepunten Zorg

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

De sector Zorg telt ca. 1,2 miljoen werknemers en is daarmee één van de grootste sectoren in het land. Door verdergaande vergrijzing van de Nederlandse bevolking en de toenemende ontgroening, zal de vervangings- en uitbreidingsvraag naar personeel in de toekomst behoorlijk toenemen; bij ongewijzigd beleid zijn er in 2020 480.000 extra werknemers in de zorg nodig om aan de zorgvraag te kunnen voldoen. De huidige recessie biedt mogelijkheden om werknemers/werkzoekende toe te leiden naar de sector. In veel gevallen zal scholing/training noodzakelijk zijn om aan de kwaliteitseisen van de sector te voldoen.

Brancheservicepunten

Ter versterking van de regionale samenwerking tussen de verschillende stakeholders in de zorgsector, is door het kabinet extra geld uitgetrokken voor de komende twee jaar. Op deze manier willen de verschillende partijen gezamenlijk de (toekomstige) regionale arbeidsproblematiek in de sector Zorg en Welzijn het hoofd bieden.

In dit verband hebben 30 Plusvestigingen van UWV WERKbedrijf samen met de 16 regionale werkgeversverbanden van RegioPlus, gemeenten, onderwijsinstellingen en eventuele andere partijen, eind 2009 projectplannen gemaakt om te komen tot regionale Brancheservicepunten Zorg. De plannen zijn allemaal gehonoreerd. Vanwege het feit dat de arbeidsmarkt in de zorg regionaal georiënteerd is, vindt de invulling en uitvoering van de plannen ook regionaal plaats. De samenwerking is werkgeversgestuurd en de activiteiten in de Brancheservicepunten richten zich voornamelijk op instroom, doorstroom en behoud van personeel in de sector zorg door middel van onder andere arbeidsmarktgerichte projecten, vergroten van arbeidsmarkttransparantie en maatwerktrajecten met scholen.

In de maand maart vindt u meer informatie over het landelijk coördinatiepunt brancheservicepunt zorg, de regionale brancheservicepunten en bijbehorende (regionale) contactpersonen op: www.brancheservicepuntzorg.nl

Brancheweek Zorg en Open Dag van de Zorg 2010

Vanaf 8 maart tot en met 18 juni organiseert UWV WERKbedrijf de Brancheweken. In deze periode staan 9 verschillende branches in de schijnwerpers. Van 15 tot en met 21 maart staat de zorg centraal. Tijdens de Brancheweek Zorg worden er daarom op diverse Werkpleinen en vestigingen van UWV WERKbedrijf activiteiten georganiseerd. Het gaat hier onder meer om netwerkbijeenkomsten, banenmarkten, vacaturecafés en 'speedmeets' tussen werkgevers en werkzoekenden. Vanaf half februari is hierover meer informatie te vinden op werk.nl.

Een mooie gelegenheid om nader kennis te maken met de zorg wordt op 20 maart 2010 geboden tijdens de landelijke [Open Dag van de Zorg](#), georganiseerd door regionale werkgeversverbanden voor de zorg, verenigd in RegioPlus. Op deze dag openen honderden zorgorganisaties en instellingen hun deuren voor het grote publiek. Deze dag is bestemd voor iedereen die kennis wil maken met de zorg. Bezoekers krijgen een kijkje achter de schermen van het ziekenhuis, de thuiszorg, de ouderenzorg, de geestelijke gezondheidszorg, verpleeg- en verzorgingshuizen en de gehandicaptenzorg. Ook veel welzijnsorganisaties nemen deel aan deze unieke dag. Werkzoekenden worden door UWV WERKbedrijf gewezen op de Open dag van de Zorg tijdens de Brancheweek Zorg, zodat zij zich kunnen oriënteren op het werken in de Zorgsector.

3. Eerste evaluatieronde Bestuurlijk Akkoord Participatie (zie bijlage 3)

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

In 2007 hebben SZW en VNG afspraken gemaakt zo veel mogelijk mensen voluit mee te laten doen in de samenleving. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Bestuurlijk Akkoord. Er zijn afspraken gemaakt over het terugdringen van het bijstandsvolume, het activeren van niet-uitkeringsgerechtigden, een extra impuls aan het bestrijden van armoede en het terugdringen van schulden en het stimuleren van ondernemerschap. Bij dit alles is met name aandacht voor kwetsbare groepen.

SZW en VNG hebben besloten om, ondanks de economische crisis, vast te blijven houden aan de ambities uit het Bestuurlijk Akkoord. Natuurlijk is het bij de beoordeling van de realisatiecijfers wel van belang om rekening te houden met de veranderde economische omstandigheden.

Op 21 januari 2010 heb ik de eerste evaluatieronde van het Bestuurlijk Akkoord naar de Tweede Kamer gestuurd. Deze evaluatie is een coproductie met de VNG. In de evaluatie wordt de situatie van dit moment vergeleken met de uitgangspositie van 2007 en met de doelen voor 2011.

Uit de rapportage blijkt dat er in 2008 belangrijke resultaten zijn geboekt. Gemeenten hebben een aanzienlijke prestatie geleverd. Ik vertrouw erop dat gemeenten zich blijven inzetten om de doelstellingen uit het Bestuurlijk Akkoord te realiseren.

Een samenvatting van de resultaten is opgenomen als bijlage 3 bij deze Verzamelbrief. De volledige tekst van de evaluatie is te vinden op het gemeenteloket SZW (www.gemeenteloket.szw.nl), onder officiële publicaties. Daarnaast is het voornemen om bij de volgende Verzamelbrief een officieel exemplaar van de evaluatie voor de colleges van B&W bij te voegen.

Er zijn ook cijfers per gemeente beschikbaar. Op de website www.waarstaatjegemeente.nl kunt u de cijfers van uw gemeente vergelijken met cijfers van andere gemeenten.

4. Participatie van kinderen

Participatie van kinderen is belangrijk. Kinderen die om financiële redenen niet kunnen participeren, verdienen een steuntje in de rug. Dit kabinet heeft gemeenten de ruimte geboden om dit mogelijk te maken. De Tweede Kamer heeft haar zorgen uitgesproken over de gemeenten die tot op heden de uitnodiging niet hebben aangenomen om het convenant 'Kinderen doen mee' te tekenen. De Tweede Kamer vindt het van groot belang dat gemeenten de ambitie om het aantal kinderen dat om financiële redenen niet participeert fors terug te dringen, expliciet onderschrijven. Door het convenant alsnog te tekenen kunt u kenbaar maken dat uw gemeente bijdraagt aan deze kabinetsdoelstelling. Ik deel dit door de Tweede Kamer uitgesproken belang, vandaar mijn herhaalde oproep. Het modelconvenant is dusdanig ingericht dat de daaruit voortvloeiende administratieve lasten minimaal zijn. Meer informatie over de convenanten kunt u vinden op het gemeenteloket: www.gemeenteloket.szw.nl

5. Inburgering en re-integratie pardonners

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

Dagblad Trouw heeft onderzoek gedaan naar de stand van zaken bij de participatie van de 27.700 pardonners die in 2007 gebruik hebben gemaakt van het Generaal Pardon. Hieruit blijkt dat er in de 36 grootste gemeenten waar de helft van de pardonners wonen, grote verschillen zijn in benadering van deze groep. Ook blijkt uit dit onderzoek dat in sommige gemeenten het percentage pardonners dat aan het werk is geholpen of een inburgeringscursus succesvol heeft afgerond, bijzonder laag is. Ik wil deze gemeenten met klem aansporen meer inzet te plegen op de bevordering van de participatie van de pardonners. Het betreft mensen met een vaak complexe, meervoudige problematiek, die extra aandacht en begeleiding verdienen om na jaren wachten iets te maken van hun toekomst in Nederland. Het is daarom belangrijk dat gemeenten zich verdiepen in elkaars benaderingen en bereid zijn van elkaar te leren.

De praktijk wijst uit dat het cruciaal is om daarbij in een zo vroeg mogelijk stadium gecombineerde inburgeringstrajecten aan te bieden waarin naast taal, (vrijwilligers)werk een belangrijke component is, zodat mensen vanaf het begin worden voorbereid op (arbeids)deelname. Investeren in werk betekent ook investeren in duurzame participatie. Ik wil gemeenten oproepen, binnen de kaders van de Wet werk en bijstand (WWB), en met oog voor het individu, pardonners de mogelijkheid te geven te studeren met behoud van uitkering om zo hun kansen op een duurzame baan te vergroten. Het onderzoek van Trouw is waardevol omdat het inzicht geeft in lokale verschillen. Ik hoop van harte dat het gemeenten aanzet van elkaar te leren, hen stimuleert hun eigen aanpak in een breder perspectief te plaatsen en kritisch te bekijken.

6. Aanpassingswet WIJ (zie bijlage 6)

Op 10 december 2009 is het wetsvoorstel tot aanpassing van de Wet investeren in jongeren en enkele andere wetten ter verduidelijking en verbetering van enige punten (Aanpassingswet WIJ) ingediend bij de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2009/10, 32 260, nr 2).

Het wetsvoorstel regelt de aanpassing van de termijn van het overgangsrecht dat geldt voor jongeren die op 30 september 2009 algemene bijstand op grond van de Wet werk en bijstand ontvingen. In het wetsvoorstel wordt geregeld dat deze overgangstermijn tot 1 juli 2010 loopt.

Verder is gebleken dat enkele artikelen van de Wet investeren in jongeren (WIJ) aanpassing behoeven. Ten eerste wordt voorgesteld een aantal technische en inhoudelijke omissies te herstellen. Ten tweede is van enkele bepalingen van de WIJ de formulering aangepast ter verduidelijking. In bijlage 6 treft u uitgebreidere informatie aan over het wetsvoorstel.

7. Categoriele bijzondere bijstand voor chronisch zieken en gehandicapten

De Wet werk en bijstand (WWB) maakt het mogelijk dat gemeenten aan een aantal doelgroepen categoriele bijzondere bijstand kunnen verstrekken. Zo hebben gemeenten de bevoegdheid om de groep chronisch zieken en gehandicapten als doelgroep voor categoriaal bijzondere bijstandsbeleid aan te wijzen. Het is immers objectief vaststelbaar, dat chronisch zieken en

gehandicapten vanwege de bijzondere omstandigheden van de categorie waartoe zij behoren, hogere noodzakelijke kosten van het bestaan hebben; er is dan ook niet alleen sprake van individuele problematiek.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

In dit kader heeft de Nierstichting enkele jaren geleden de Nederlandse gemeenten nadrukkelijk gewezen op de mogelijkheid van de verlening van bijzondere bijstand aan de specifieke groep nierpatiënten. Bovendien gaf zij aan dat gemeenten onderling zeer verschillend met de mogelijkheden tot verlening van (categoriale) bijzondere bijstand omgaan. Mijn ambtsvoorganger heeft toen in de Verzamelbrief van juli 2007 nadrukkelijk aandacht aan dit onderwerp besteed. Onlangs heeft de Nierstichting wederom bij mij haar zorgen over de financieel lastige positie van nierpatiënten met een inkomen van rond bijstandsniveau kenbaar gemaakt en er op gewezen dat er enerzijds per gemeente op dit punt een verschillend beleid wordt gevoerd, en anderzijds dat nog niet alle gemeenten gebruikmaken van hun bevoegdheid tot categoriale bijzondere bijstandsverlening aan deze groep.

Ik verzoek u bij deze nogmaals om – voor zover u dat nog niet heeft gedaan - de mogelijkheden om binnen de kaders van de WWB de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten categoriale bijzondere bijstand te verstrekken, optimaal te benutten. Binnen deze categorie vraag ik tevens uw bijzondere aandacht voor de financiële positie van de groep nierpatiënten die moeten rondkomen van een inkomen op of rond het minimum.

8. Koudetoeslag en bijzondere bijstand

In het Algemeen Overleg van 27 januari jl. heb ik de Tweede Kamer toegezegd dat ik de gemeenten via de Verzamelbrief zal informeren over de mogelijkheden die de bijzondere bijstand biedt voor het verstrekken van een 'koudetoeslag'.

Op grond van artikel 35 Wet werk en bijstand (WWB) kan voor uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende kosten van het bestaan individuele bijzondere bijstand worden verleend. In dit verband kan bijvoorbeeld een langdurige koudeperiode als bijzondere omstandigheid worden aangemerkt. Omdat iedere woon- en gezinssituatie van de belanghebbenden onderling verschillend is, heeft de kou ook een verschillend effect op de jaarlijkse energieafrekening. Daarnaast blijken de energieprijzen het afgelopen jaar te zijn gedaald. Het antwoord op de vraag of en zo ja in welke mate er in dit soort situaties recht bestaat op bijzondere bijstand, is dan ook bij uitstek een beoordeling die op individueel en lokaal niveau moet plaatsvinden. Tot slot merk ik op dat het wettelijke kader van de WWB geen ruimte biedt voor het verstrekken van een 'koudetoeslag' in de vorm van categoriale bijzondere bijstand.

9. Voorschot op WWB-uitkering bij aanvraag

Door de crisis dreigen veel mensen in de financiële problemen te komen. De Tweede Kamer heeft mij daarom gevraagd of gemeenten sneller kunnen overgaan tot het verstrekken van uitkeringen na een aanvraag. In artikel 52 van de WWB is vastgelegd dat gemeenten, behoudens gelimiteerde uitzonderingen, uiterlijk binnen vier weken na datum van aanvraag (en vervolgens telkens uiterlijk na vier weken) bij wijze van voorschot minimaal 90% van de hoogte van de algemene bijstand verlenen in de vorm van een renteloze geldlening, zolang het

recht hierop nog niet is vastgesteld. Bedoelde periode van vier weken is een maximum en ik wil gemeenten vragen waar nodig aanvragers zo snel mogelijk een voorschot ter beschikking te stellen.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

10. Bijstand en krediethypotheek

In het Algemeen Overleg van 10 februari jl. heeft de vaste commissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer er op gewezen dat verwacht wordt dat het aantal mensen dat hun maximale uitkeringsduur op grond van de Werkloosheidswet (WW) bereikt in 2011 oploopt. Als zij na de maximale WW-duur geen baan hebben gevonden, staat een beroep op bijstand open. Werkloosheid kan er toe leiden dat hypotheeklasten moeilijk of niet gedragen kunnen worden. Het is niet in het belang van de gezinnen, de huizenmarkt en de gemeente om gezinnen nu te dwingen hun huis te koop te zetten. Ik heb in het genoemde algemeen overleg de Tweede Kamer toegezegd u te wijzen op de mogelijkheden die de Wet werk en bijstand (WWB) biedt om in deze gevallen maatwerk te verlenen.

Bij het bezit van een woning in eigendom is sprake van vermogen in de zin van de WWB. Volledige aanwending van deze middelen voor de voorziening in het bestaan zou in de regel neerkomen op verkoop van de woning. Dat is echter niet in alle gevallen gewenst. Daarom bevat artikel 50 WWB de mogelijkheid aan de belanghebbende die eigenaar is van een door hemzelf of zijn gezin bewoonde woning, toch bijstand te verlenen, voor zover verkoop van of het vestigen van een hypotheek bij een reguliere bank op de woning in redelijkheid niet kan worden verlangd. Het is aan gemeenten te bepalen in welke situaties zij dit aan de orde achten. Ik roep u op om – binnen de kaders van de wet – gebruik te maken van deze mogelijkheid. Het wordt namelijk bezwaarlijk geacht wanneer degene die door eigen inspanning zelfstandig in zijn huisvesting voorziet en een beroep moet doen op bijstand, altijd de zelfbewoonde woning moet verkopen. Indien recht op bijstand bestaat, wordt de bijstand verstrekt in de vorm van een geldlening (verder: krediethypotheek).

Bij de bepaling van de hoogte van de krediethypotheek wordt niet de volledige waarde van het in de woning gebonden vermogen in het economische verkeer in aanmerking genomen. Het vermogen gebonden in de eigen woning wordt eerst verminderd met de op de woning drukkende (hypotheek)schulden. Dan resteert de overwaarde in de woning. Van dit saldo wordt een in de WWB genoemd bedrag vrijgelaten (€ 46.200), waardoor niet het gehele in de woning gebonden vermogen in aanmerking wordt genomen. Veelal ontstaat de overwaarde in de woning doordat de belanghebbende vanuit eigen inkomen jarenlang aflossingen op de hypotheek heeft gepleegd. Het wordt niet redelijk geacht deze inspanningen teniet te doen door bij een beroep op bijstand te bepalen dat het gehele in de woning gebonden vermogen moet worden aangewend voor de voorziening in het bestaan.

Tot slot kunt u volledig zelf bepalen wanneer en onder welke voorwaarden de geldlening wordt terugbetaald. Ook bepaalt u zelf of rente in rekening wordt gebracht en vanaf welk moment en tot welke hoogte. Ook dit biedt u mogelijkheden in individuele gevallen maatwerk te verlenen.

11. Verjaringstermijn bij terugvordering onverschuldigd betaalde bijstand

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

In vervolg op enkele recente gevallen van bijstandsfraude waarbij langdurig bezit van onroerend goed in het buitenland is verzwegen, is gebleken dat gemeenten bij de opstelling van het terugvorderingsbeleid nog uitgaan van de circulaire van januari 2001.

Deze circulaire, gebaseerd op de overgangsartikelen van de Wet Boeten, Maatregelen Terug en Invordering (Wet BMTI), stelde dat bijstand verleend vóór 1 juli 1997 niet kan worden teruggevorderd. Deze circulaire is echter al bij verzamelcirculaire van december 2002 (kenmerk Intercom/2002/97994) ingetrokken, nadat de overgangsartikelen van de Wet BMTI daterend uit 1997 zijn vervallen. Bij terugvordering van onverschuldigd betaalde bijstand kunnen nu in principe ook voor die gevallen de verjaringstermijnen zoals die zijn neergelegd in het BW worden gehanteerd (art. 3:309 BW). Het oordeel over de toepasselijke termijn in individuele gevallen is uiteindelijk aan de rechter.

12. Handreiking verantwoording Wsw (zie bijlagen 12a en 12b)

Ten behoeve van het aanleveren van de verantwoordingsinformatie Wsw over het jaar 2009 is de handreiking 'aanleveren verantwoordingsinformatie Wsw' aangepast. Hierover bent u bij Verzamelbrief van december 2009 geïnformeerd. De handreiking is op 11 januari jl. op het Gemeenteloket gepubliceerd. De VNG en Cedris hebben, op verzoek van SZW, aandacht besteed aan dit document via een ledenbrief aan hun achterban. BZK heeft zijn medewerking gegeven door het document te plaatsen op de BZK site bij het onderdeel Sisa en alle documentatie die samenhangt met de aanlevering van verantwoordingsgegevens via de Sisa-systematiek.

Twee punten uit de handreiking voor verantwoording over de Wsw voor het jaar 2009, welke zijn opgekomen in de praktijk, worden van groot belang geacht om hier uit te lichten:

- Bij de verantwoording Wsw over 2008 is gebleken dat een deel van de gemeenten enkel opgave van de Wsw-indicatoren hebben verantwoord van de eigen sw-uitvoerder en niet eveneens de gegevens van de buitengemeenten. U wordt met klem gewezen op dit punt en gevraagd hier expliciet op te letten bij uw verantwoording Wsw over 2009.
- Over de verantwoording Wsw voor het jaar 2008 heeft het ministerie van SZW een interne controle uitgevoerd uit zorgvuldigheidsoverweging omdat de verantwoording over 2008 voor het eerst door de gemeenten diende te worden aangeleverd. Het betrof een interne SZW controle op het aantal Wsw-geïndiceerden per gemeente in 2008, afgezet tegen het aantal Wsw-geïndiceerden over 2007. Uit deze interne SZW controle kwam nog een aantal onvolkomenheden welke door SZW bij die betreffende gemeenten zijn uitgevraagd. Deze controle zal over de verantwoording Wsw over het jaar 2009 niet meer plaatsvinden. Uitgegaan wordt dan van de juistheid van de door de gemeenteraad geaccordeerde en door de gemeentelijke accountant gecertificeerde gegevens Wsw. Uitvraag zal in beginsel alleen nog plaatsvinden indien opmerkingen van de accountant hiertoe aanleiding geven.

Bijlage 12a: Handreiking 'aanleveren verantwoordingsgegevens Wsw over 2009'
Bijlage 12b: Bericht verhuizingen; bijlage bij handreiking.

13. Deelname en voorlichting gemeenten pilot loondispensatie

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

Eén van de hoofddoelstellingen van dit kabinet is het vergroten van de arbeidsparticipatie. Ook voor mensen met een arbeidsbeperking. Dat is belangrijk voor de samenleving en voor henzelf. Werken levert een sociaal netwerk op, zelfrespect, ontwikkelingsmogelijkheden en een inkomen uit arbeid. Helaas blijft de arbeidsparticipatie van deze groep nog achter. Als samenleving laten we talenten onbenut en dat terwijl we straks iedereen hard nodig hebben. Uit prognoses blijkt immers dat, als de economische crisis achter ons ligt, we te kampen krijgen met een structurele krapte op de arbeidsmarkt. Daar moeten we nu op anticiperen en in investeren.

In een pilot zal worden gekeken of inzet van het instrument loondispensatie bijdraagt aan de arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking. Op 19 januari 2010 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel Tijdelijke wet pilot loondispensatie. Het wetsvoorstel ligt nu bij de Eerste Kamer. De verwachting is dat de wet- en regelgeving eind maart in werking zal treden. Loondispensatie betekent dat de werkgever minder dan het wettelijk minimumloon (WML) mag betalen als de werknemer door zijn arbeidsbeperking verminderd productief is. Naast het loon ontvangt de werknemer in de pilot een aanvullende uitkering van de gemeente. Loondispensatie moet het voor werkgevers aantrekkelijker maken om mensen met een arbeidsbeperking, die verminderd productief zijn, toch in dienst te nemen. Het loon in combinatie met de aanvullende uitkering zorgt ervoor dat het ook voor mensen met een arbeidsbeperking loont om aan de slag te gaan en zich verder te ontwikkelen. Op termijn krijgen deze mensen een aanvulling tot WML als zij naar vermogen werken.

Deelname aan de pilot biedt voor gemeenten de mogelijkheid om mensen aan de slag te helpen die nu nog aan de kant staan. In de pilot krijgen gemeenten immers de mogelijkheid het instrument loondispensatie in te zetten voor hun inwoners van 23 jaar en ouder die bijstand ontvangen op grond van de WWB of een inkomensvoorziening op grond van de WIJ, en die langdurig/structureel verminderd arbeidsproductief zijn als gevolg van een lichamelijke, verstandelijke, psychische of psychosociale beperking. Gemeenten hebben er ook financieel belang bij om mensen met loondispensatie aan de slag te helpen en verder te ontwikkelen. Mensen die voorheen een uitkering hadden, verdienen immers zelf een loon. Dit kan een aanzienlijke besparing op de uitkeringslasten betekenen, die vrij besteedbaar is.

Na inwerkingtreding van de wet- en regelgeving krijgen gemeenten een aantal weken de tijd om zich aan te melden voor deelname aan de pilot loondispensatie. Maximaal 32 gemeenten kunnen meedoen. Bij de selectie van gemeenten die een verzoek tot deelname hebben gedaan zal ik zorgen dat zoveel mogelijk recht wordt gedaan aan de diversiteit tussen gemeenten, zodat bij de (tussentijdse) evaluatie van de pilot uitspraken gedaan kunnen worden over de wijze waarop en de voorwaarden waaronder de nieuwe systematiek kan functioneren. Deelnemende gemeenten ontvangen een tegemoetkoming in de uitvoeringskosten en worden ondersteund bij de voorbereiding en uitvoering van de pilot.

Op de SZW-dagen van 11, 17 en 25 maart zullen workshops georganiseerd worden, waarin een nadere toelichting gegeven zal worden op de pilot loondispensatie en vragen hierover beantwoord kunnen worden. Mocht u interesse hebben in deelname aan deze pilot dan kan ik u van harte aanraden om op één

van deze dagen naar deze workshop te komen of een afspraak te maken met vertegenwoordigers van mijn ministerie voor een separaat overleg. Voor het plannen van een overleg kunt u contact opnemen met Rogier van der Wolk (rvdwoik@minszw.nl; 070 333 4762).

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

De pilot loondispensatie maakt onderdeel uit van een serie pilots om de kansen van mensen met een arbeidsbeperking op regulier werk te verbeteren. Deze pilots 'werken naar vermogen' zijn aangekondigd in de kabinetsreactie op het advies van de commissie fundamentele herbezinning Wet sociale werkvoorziening en lopen tot eind 2012. Op de site www.ikkan.nl/meebouwenpilots kunt u meer informatie vinden over de pilots 'werken naar vermogen'.

Graag wil ik benadrukken dat het ook voor gemeenten die meedoen aan de pilots 'het stimuleren van de omslag van sw-bedrijven naar arbeidsontwikkelbedrijven' en 'het vormgeven van een integrale dienstverlening op de Werkpleinen', vrij staat zich aan te melden voor de pilot loondispensatie.

14. Opsporen van fraude uitbesteden aan de SIOD

Op 18 januari jl. hebben wethouder Spigt, voorzitter van de Bestuurscommissie Sociale Dienst Drechtsteden, en ik een dienstverleningsovereenkomst getekend tussen de Sociale Dienst Drechtsteden en de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD). De SIOD is een onderdeel van het ministerie van SZW en houdt zich bezig met de strafrechtelijke handhaving van de wet- en regelgeving op het terrein van werk en inkomen.

Met deze overeenkomst draagt de Sociale Dienst Drechtsteden de strafrechtelijke opsporing van uitkeringsfraude Wet werk en bijstand over aan de SIOD.

"Een belangrijke reden voor Drechtsteden om de opsporing over te dragen aan de SIOD, stelde wethouder Van der Horst die portefeuillehouder Handhaving is voor de Drechtsteden, is gelegen in de afname van het aantal zware fraudes dat zich leent voor strafrechtelijke opsporing. Handhaven is niet meer alleen van de afdeling handhaving van de Sociale Dienst, maar van alle ambtenaren van die dienst, die daar een alertheid voor hebben ontwikkeld. Zo wordt in een vroeg stadium al fraude ontdekt en die kunnen we dan bestuursrechterlijk afhandelen. Tegelijk hoogt het Openbaar Ministerie de grens waarboven pas strafrechtelijk handhaven mogelijk is al jaren verder op. Dat maakt dat het niet meer rendabel is voor de Drechtsteden om er een eigen sociale recherche van enige omvang met voldoende expertise op na te houden. Een hele kleine sociale recherche is verder ook erg kwetsbaar."

De gemeente blijft integraal verantwoordelijk voor de uitvoering van de WWB, ook al besteedt zij de opsporing van fraude uit aan de SIOD. Opsporing is de kerntaak van de SIOD, waardoor de dienst over veel expertise op dit terrein beschikt. Door de overdracht van de opsporing aan de SIOD neemt de transparantie van het proces - ook voor de burger - toe: de gemeente zorgt voor re-integratie, uitkeringsverstrekking en controle, de SIOD spoort op. Ik bied ook andere gemeenten de mogelijkheid een beroep te doen op deze dienst bij de opsporing van uitkeringsfraude.

15. Naleving informatieplicht door sociale diensten nog steeds onvoldoende (zie bijlage 15)

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

Het College bescherming persoonsgegevens (CBP) houdt toezicht op de naleving van de bepalingen van de Wet bescherming persoonsgegevens. Het College heeft in 2009 bij 20 gemeenten onderzoek gedaan naar de naleving van de informatieplicht bij heimelijke waarnemingen. In totaal zijn 200 dossiers onderzocht waarin fraudeonderzoek was gepleegd met gebruikmaking van heimelijke waarneming. In 129 van deze dossiers heeft het CBP geen schriftelijk bewijs aangetroffen van de mededeling aan betrokkene dat hij/zij heimelijk was waargenomen. Het CBP kon in die gevallen niet vaststellen of de betrokken burgers waren geïnformeerd. Het CBP heeft alle in het onderzoek betrokken gemeenten op de hoogte gesteld van de onderzoeksresultaten. De onderzoeksrapporten zijn te raadplegen op www.cbpweb.nl.

Ik ben verontrust over de door het CBP geconstateerde tekortkomingen en dring er daarom nogmaals bij alle gemeenten op aan om de wettelijke plicht tot het informeren van betrokkene over heimelijke waarnemingen en schriftelijk bewijs daarvan in het dossier op te nemen, strikt na te leven.

In bijlage 15 wordt een toelichting gegeven op het instrument 'heimelijke waarneming door sociale diensten'.

16. Digitaal Klantdossier in 2010 (zie bijlage 16)

In 2009 is het implementatieprogramma Digitaal Klantdossier2 (DKD2) van gemeenten en UWV van start gegaan. Nadere informatie vindt u in bijlage 16. Gemeenten die nog geen projectleider DKD2 hebben aangemeld bij CP-ICT worden verzocht dit alsnog zo snel mogelijk te doen. Ook wil ik gemeenten vragen aandacht te blijven besteden aan tijdige en juiste gegevenslevering aan DKD.

In 2010 komt voor gemeenten en Werkpleinen een set van elektronische standaardformulieren beschikbaar en daarmee de mogelijkheid tot maatwerk. Hiervoor lopen momenteel een aantal proefimplementaties. De zogeheten e-formulieren zijn aanvragen of wijzigingsformulieren die via internet worden ingevuld en digitaal verstuurd. Omdat de klant zich bekend maakt met DigiD kunnen gegevens in de formulieren vanuit DKD vooringevuld worden. De klant hoeft alleen nog ontbrekende gegevens aan te vullen.

Voor de Werkpleinen geldt dat het CP-ICT in samenwerking met UWV/Werkbedrijf werkt aan het verbeteren van de registratie en uitwisseling van gegevens op Werkpleinen.

In 2010 komen naar verwachting meer gegevens in DKD beschikbaar, te weten de opleidingsgegevens van DUO (voorheen IB-Groep) alsmede de WWB65+ van de SVB. Het dossier met de eigen gegevens dat de klant kan inzien op internet wordt ook uitgebreid.

Projectleiders van gemeenten en Werkpleinen kunnen voor ondersteuning bij de implementatie en het gebruik van DKD gebruik maken van www.operatiedkd2.nl. Daar is alle actuele informatie en diverse hulpmiddelen te vinden.

17. Beveiliging van klantgegevens in het kader van Suwinet

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

Gemeenten, UWV en het WERKbedrijf maken massaal gebruik van elkaars klantgegevens en van externe bronnen zoals GBA en RDW. Ze doen dit vooral door het raadplegen van het Digitaal Klantdossier (DKD) via Suwinet-Inkijk. Het gebruik van Suwinet is slechts toegestaan onder strikte voorwaarden. Zorgvuldig gebruik van gegevens waarborgt de privacy van de burger. Deze moet de overheid kunnen vertrouwen en heeft er recht op te weten wie welke gegevens verzamelt en waarvoor deze gebruikt worden.

Op 4 juni jl. heb ik aan de Tweede Kamer laten weten dat de informatiebeveiliging rond het gebruik van Suwinet-Inkijk 'niet op orde is'. Uit onderzoek van de Inspectie Werk en Inkomen (IWI) bleek onder andere dat 89 gemeenten niet over een beveiligingsplan Suwinet beschikten. Het verheugt mij dat deze gemeenten het opstellen van de beveiligingsplannen serieus hebben opgepakt. 83 Gemeenten hebben het plan afgerond en zes gemeenten hebben aangegeven het plan binnenkort af te ronden.

18. Seizoensarbeid in de landbouw

Afgelopen zomer speelde de kwestie van de illegale tewerkstelling en beloning van buitenlandse arbeiders in een aspergestekerij in Someren. Deze zaak heeft tot discussies geleid over de inzet van binnenlands aanbod ten behoeve van seizoensgebonden vacatures in de land- en tuinbouwsector. Mijn collega Minister Donner heeft het UWV en de Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO) verzocht om samen met de desbetreffende werkgevers en gemeenten een plan op te stellen om het binnenlands aanbod naar de desbetreffende vacatures te leiden. In het plan van aanpak van UWV en LTO worden de gezamenlijke inspanningen en activiteiten van de betrokken partijen voor vacaturevervulling in de agrarische sector beschreven. Zo zorgen de brancheservicepunten voor een sterke regionale samenwerking tussen UWV en LTO. De positieve kanten van het werken in de agrarische sector worden belicht in de imagocampagne 'Nederland Bloeit'.

Daarnaast bevat het plan van aanpak enkele nieuwe en concrete afspraken. De eerste afspraak betreft het opstellen van een nieuwe oogstkalender die kan dienen als basis voor de in de tijd in te richten regionale acties van UWV en LTO. De tweede afspraak betreft het opstellen van een regionaal actieplan voor 2010 door alle participerende UWV/Werkbedrijven. Het tijdig benaderen van werkgevers en werkzoekenden speelt een prominente rol in het actieplan. Tevens voorziet het actieplan in een regio die voor de werkzoekende overbrugbaar is. Als extra stimulans zullen er door UWV en gemeenten afspraken worden gemaakt omtrent de toeleiding van het beschikbare aanbod en de toepassing van het sanctiebeleid. De uitvoering van het plan van aanpak zal ook van de gemeenten extra inzet vergen.

19. Bereken uw recht

ISD 'de Kempen' is de honderdste gemeente die zijn inwoners via de internetsite berekenuwrecht.nl precies vertelt voor welke landelijke en gemeentelijke inkomensondersteunende regelingen zij in aanmerking komen. Mensen kunnen met deze site eenvoudig achterhalen waarop zij recht hebben en tot wie zij zich moeten wenden. Je vult een aantal vragen in over je gezinssituatie en dan rolt er een overzicht uit waar je dat precies op kunt zien. Ruim één op de drie mensen in

Nederland kan op deze site nu al uitrekenen wat zijn rechten zijn. Graag wil ik de gemeenten die nog niet deelnemen, oproepen om zich ook aan te sluiten. Meer informatie vindt u op www.berekenuwrecht.nl.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

20. Slotcongres IPW-project Persoonsgebonden budget

Donderdag 4 maart organiseert gemeente Zoetermeer samen met Divosa het slotcongres van het IPW-project Persoonsgebonden budget (PGB). Dit project maakt deel uit van de programmalijn 'Samenhangende dienstverlening aan de klant' van het Innovatie Programma Werk en bijstand (IPW). In het kader van het project is een aantal gemeenten aan de slag gegaan met het PGB in diverse varianten, zoals in de Wsw, de WWB en bij Inburgering.

Er is op de dag van het persoonsgebonden budget van alles te doen: college, argumenten workshop, meerdere rondetafelgesprekken, diverse trainingen, uitwisseling van good practices, aandacht voor de lokale politiek, speeddates en nog veel meer. Informatie en opgave voor deelname (gratis) over de 'Dag van het persoonsgebonden budget' is te vinden op de website van Divosa.

21. SZW-dagen 2010: Blik op vooruit

Mede namens VNG, Divosa en UWV/WERKbedrijf, wil ik u uitnodigen voor de SZW-dagen van 2010. Op 11, 17 of 25 maart 2010 blikken we met u terug op wat we al bereikt hebben, maar we kijken deze dag vooral vooruit naar acties voor de toekomst en gaan gezamenlijk aan de slag.

- 11 maart: Regardz Nieuwe Buitensociëteit, Zwolle
- 17 maart: Sofitel Cocagne, Eindhoven
- 25 maart: RAI, Amsterdam

Reserveer de datum van de SZW-dag van uw keuze vast in uw agenda! Meer informatie vindt u op de website www.szw-dagen.nl.

~~~~~

Wilt u de Verzamelbrief in het vervolg digitaal ontvangen, stuur dan een e-mail met uw naam, gemeente, functie en e-mailadres naar verzamelbrief@minszw.nl. Voor vragen met betrekking tot de inhoud van de Verzamelbrief kunt u een e-mail sturen naar gemeenteloket@minszw.nl.

De al verschenen Verzamelbrieven zijn ook te vinden op het Gemeenteloket, <http://www.gemeenteloket.szw.nl>

Naar het zich nu laat aanzien zal dit mijn laatste verzamelbrief aan u allen zijn. Graag wil ik u danken voor de warme en stevige interactie die ik de afgelopen 14 maanden met u mocht hebben. Voor u zijn het ook spannende tijden met de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur. Ik hoop u de komende tijd tijdens de campagne in het land te treffen, dus wat mij betreft: graag tot ziens!

Hartelijke groet,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma

Bijlagen

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

Verzamelbrief februari 2010

Het nummer van de bijlage verwijst naar het bijbehorende item in de Verzamelbrief.

Bijlage 3	Eerste evaluatieronde Bestuurlijk Akkoord Participatie
Bijlage 6	Aanpassingswet WIJ
Bijlage 12a	Handreiking 'aanleveren verantwoordingsgegevens Wsw over 2009'
Bijlage 12b	Bericht verhuizingen; bijlage bij handreiking Wsw
Bijlage 15	Naleving informatieplicht door sociale diensten nog steeds onvoldoende
Bijlage 16	Digitaal Klantdossier in 2010

Bijlage 3   Eerste evaluatieronde Bestuurlijk Akkoord Participatie

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

'Samen aan de slag, eerste evaluatieronde Bestuurlijk Akkoord Participatie' (Samenvatting)

In 2007 hebben SZW en VNG afspraken gemaakt zo veel mogelijk mensen voluit mee te laten doen in de samenleving. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Bestuurlijk Akkoord. Er zijn afspraken gemaakt over het terugdringen van het bijstandsvolume, het activeren van niet-uitkeringsgerechtigden, een extra impuls aan het bestrijden van armoede en het terugdringen van schulden en het stimuleren van ondernemerschap. Bij dit alles is met name aandacht voor kwetsbare groepen.

SZW en VNG hebben besloten om, ondanks de economische crisis, vast te blijven houden aan de ambities uit het Bestuurlijk Akkoord. Natuurlijk is het bij de beoordeling van de realisatiecijfers wel van belang om rekening te houden met de veranderde economische omstandigheden.

In deze eerste evaluatie wordt gerapporteerd over de huidige stand van zaken rond de afspraken in vergelijking met de uitgangspositie van 2007 en de doelen voor 2011. Voorafgaand aan deze evaluatie is een nulmeting in januari 2009 aan de Tweede Kamer aangeboden. Daarbij wordt de situatie van dit moment vergeleken met de uitgangspositie van 2007 (vastgelegd in de nulmeting die in januari 2009 aan de Tweede Kamer is aangeboden) en met de doelen voor 2011.

De voortgang per afgesproken ambitie is als volgt:

1) Verminderen van het aantal mensen met een WWB uitkering

In het Bestuurlijk Akkoord hebben SZW en de VNG in 2007 de ambitie vastgelegd om in de periode tot en met 2011 het WWB-volume (65-min) te laten dalen met 30.000 huishoudens/uitkeringen ten opzichte van de conjunctuur. In de laatste periode van 2007 en in 2008 hebben gemeenten een aanzienlijke prestatie geleverd: Een volumereductie van 9.000 huishoudens/uitkeringen ten opzichte van de raming waarop de afspraak uit het Bestuurlijk Akkoord is gebaseerd. Het gemiddelde WWB-volume (65-min) kwam daarmee in 2008 uit op 267.000 huishoudens/uitkeringen.

Om dit te bereiken zijn er diverse initiatieven gestart die kunnen bijdragen aan het vergroten van de participatie, zoals de vorming van een netwerk van gemeentelijke ambassadeurs regionaal arbeidsmarktbeleid en via het project 'Erop af: Doen en delen!' waar VNG (samen met Divosa en met subsidie van SZW) gemeenten actief ondersteunt bij de uitvoering van de doelstellingen uit het Bestuurlijk Akkoord.

In de komende tijd houden SZW en VNG vast aan de genoemde ambitie. In tijden van economische crisis zal het echter veel inspanning kosten om deze doelstelling te realiseren.

2) Activeren van 35.000 niet-uitkeringsgerechtigden tot en met 2011

Uit de cijfers van CBS over 2008 blijkt dat de inspanningen vruchten afwerpen. In 2008 zijn er 1.680 personen uitgestroomd naar werk en zijn meer dan 4.100 personen via het starten van traject maatschappelijk actief geworden. In totaal waren in 2008 meer dan 15.000 niet-uitkeringsgerechtigden maatschappelijk actief en/of aan het werk.

De verwachting voor 2009 is als gevolg van de economische crisis minder optimistisch. SZW en VNG blijven gemeenten actief stimuleren om de doelstelling te realiseren. Dit gebeurt bijvoorbeeld via het verzamelen en verspreiden van

goede voorbeelden en door een voor gemeenten ingebouwde stimulans (gemeenten kunnen voor elke niet uitkeringsgerechtigde die naar werk wordt begeleid een deel van het werkdeel regelluw besteden aan participatiebevorderende trajecten).

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

3) Armoedebestrijding en terugdringen van aantal huishoudens met schulden

Op het terrein van armoedebestrijding is aanzienlijke vooruitgang te zien. Zo is het bereik van de langdurigheidstoelage toegenomen van 80 naar 87 procent. Ook het bereik van de bijzondere bijstand nam toe (van 38 naar 41 procent). Er zijn tal van initiatieven gestart om armoede te bestrijden en schulden terug te dringen. Zo is de langdurigheidstoelage gedereguleerd, loopt het traject 'Kinderen doen mee!', wordt op verschillende manieren gewerkt aan het tegengaan van niet-gebruik van gemeentelijke regelingen, wordt gewerkt aan het wetsvoorstel gemeentelijke schuldhelpverlening en zijn in het kader van de crisis extra middelen voor schuldhelpverlening beschikbaar gesteld. SZW en VNG blijven stimuleren dat gemeenten zich inzetten voor het bestrijden van armoede en het terugdringen van schulden. De crisis is een extra reden om op de ingeslagen weg door te gaan.

4) Bevorderen van ondernemerschap vanuit de WWB

Vergeleken met 2007 is het aantal starters vanuit de WWB naar ondernemerschap in 2008 gelijk gebleven. In beide jaren zijn meer dan 1.800 ondernemers vanuit de WWB gestart. Deze tendens is, gelet op de economische crisis, positief. Het bevorderen van ondernemerschap blijft gestimuleerd worden, onder meer door communicatiecampagnes en door de wethouders van de 30 werkplein plusvestigingen te informeren over de mogelijkheden om ondernemerschap onder jongeren te stimuleren.

Kortom, in het jaar 2008 zijn belangrijke resultaten geboekt. Ook zijn tal van initiatieven gestart die bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen. Het beeld ziet er gunstig uit. Verwacht wordt dat vanaf 2009 de effecten van de crisis zichtbaar worden. Niettemin blijven SZW en VNG gemeenten actief stimuleren om de ambities uit het Bestuurlijk Akkoord te realiseren.

Bijlage 6   Aanpassingswet WIJ

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

Aanpassing termijn overgangsrecht

Het wetsvoorstel tot aanpassing van de Wet investeren in jongeren en enkele andere wetten ter verduidelijking en verbetering van enige punten (Aanpassingswet WIJ)¹ regelt de aanpassing van de termijn van het overgangsrecht dat geldt voor jongeren die op 30 september 2009 algemene bijstand op grond van de Wet werk en bijstand ontvingen.

In artikel 86, eerste lid, WIJ is geregeld dat het recht op algemene bijstand voor jongeren die op de dag voor inwerkingtreding van de WIJ algemene bijstand ontvingen, in ieder geval twaalf maanden na inwerkingtreding van de wet eindigt. In de nadere memorie van antwoord aan de Eerste Kamer² heb ik aangekondigd de inwerkingtreding van de WIJ uit te stellen tot 1 oktober 2009. Tegelijkertijd heb ik gemeld dat de termijn van het overgangsrecht afloopt op 1 juli 2010. Dit laatste wordt nu geregeld in artikel I, onderdeel S, van de Aanpassingswet WIJ.

Technische wijzigingen

Daarnaast stel ik de volgende technische wijzigingen voor in de WIJ en enkele andere wetten. Een nadere toelichting op de belangrijkste wijzigingen volgt hieronder.

- Een aantal definities wordt toegevoegd of aangescherpt: onder woning wordt tevens woonwagen/woonschip verstaan (artikel 2a) en onder kind tevens pleegkind (artikel 4). Verder wordt in artikel 24 duidelijker geformuleerd dat het gaat om inkomen en vermogen van de jongere en diens eventuele partner.
- In artikel 5 wordt het begrip inkomensvoorzieningsnorm geïntroduceerd. Hiermee wordt in de WIJ de norm inclusief eventuele van toepassing zijnde verhogingen of verlagingen bedoeld. Ook wordt artikel 36 (over de hoogte van de inkomensvoorziening) gewijzigd. De berekening van de hoogte van de inkomensvoorziening wordt duidelijker (en conform de WWB) geformuleerd in een nieuw eerste lid. Tevens wordt een nieuw zesde lid opgenomen om de hoogte van de inkomensvoorziening te kunnen afstemmen op de situatie van een co-ouder (dit is conform de WWB).
- In artikel 7 WIJ wordt een verwijzing naar artikel 33 WWB opgenomen. Het gaat om de bepalingen over het in aanmerking nemen van inkomen uit studiefinanciering en een tegemoetkoming op grond van de Wet op de tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage en schoolkosten. Deze verwijzing naar de WWB was per abuis niet opgenomen en werkt terug tot en met 1 oktober 2009. In artikel 86 WIJ wordt geregeld dat toepassing met terugwerkende kracht achterwege blijft als dit ten nadele van de jongere zou zijn.
- In artikel 7 (over middelen) wordt de verwijzing naar artikel 31, tweede lid, gewijzigd. Onderdeel n van dit artikel (over uitkering voor levensonderhoud door de ouders aan jongere tot 21 jaar) zou bij invoering van de WIJ komen te vervallen. Omdat er tot 1 januari 2011 nog jongeren tot 27 kunnen zijn die een WWB-uitkering ontvangen, is in het inwerkingtredingsbesluit van de WIJ echter geregeld dat dit onderdeel pas per die datum vervalt. Dit heeft te

¹ Kamerstukken II 2009/10, 32 260, nr. 2.

² Kamerstukken I 2008/09, 31 775, E.

maken met de overgangperiode tot 1 juli 2010 en de uitzondering die wordt gemaakt voor alleenstaande ouders jonger dan 27 jaar die in een gemeente wonen die deelneemt aan het experiment bevordering arbeidsinschakeling alleenstaande ouders.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

- Artikel 28 (over de gehuwdennormen) wordt gewijzigd. Ten eerste om de normensystematiek te verduidelijken (dit houdt geen inhoudelijke wijziging in) en ten tweede om eventuele samenloop tussen WIJ en WWB eenvoudiger uitvoerbaar te maken.
Deze wijziging houdt in dat niet de verstrekte algemene bijstand maar in plaats daarvan de voor de WWB-gerechtigde geldende bijstandsnorm in mindering wordt gebracht op de gehuwdennorm van het tweede lid, onderdeel b (jongste echtgenoot 18 -21 jaar) of c (jongste echtgenoot 21-27 jaar).
- Artikel 36 (over de hoogte van de inkomensvoorziening) wordt gewijzigd. De berekening van de hoogte van de inkomensvoorziening wordt duidelijker (en conform de WWB) geformuleerd in een nieuw eerste lid. Daardoor kunnen het derde en het vierde lid vervallen. Tevens wordt een nieuw zesde lid opgenomen om de hoogte van de inkomensvoorziening te kunnen afstemmen op de situatie van een co-ouder (dit is conform de WWB).
- In artikel 42 (over intrekking werkleeraanbod) wordt geregeld dat als het werkleeraanbod wordt ingetrokken omdat de jongere niet in staat is om het uit te voeren, niet tevens de inkomensvoorziening moet worden ingetrokken.
- Er wordt een nieuw artikel 42a ingevoegd waarin conform de WWB wordt geregeld, dat ondanks het feit dat een jongere een eigen woning heeft, hij recht op inkomensvoorziening heeft indien tegeldemaking of bezwaring van die woning in redelijkheid niet van hem kan worden verlangd. Indien de jongere recht heeft op die inkomensvoorziening wordt bij de vaststelling hiervan het vermogen dat gebonden is in de eigen woning tot € 46.100 niet als vermogen in aanmerking genomen. Als het vermogen meer bedraagt, wordt de inkomensvoorziening als lening verstrekt (krediethypotheek).
- In artikel 43 (over indexering bedragen) wordt een verwijzing naar artikel 30, tweede lid, opgenomen, omdat ook de toeslag op de norm voor de alleenstaande (ouder) moet worden geïndexeerd. Dit was per abuis niet geregeld. Deze wijziging werkt terug tot 1 oktober 2009.
- In artikel 54, eerste lid, onderdeel b, WIJ (over terugvordering) wordt een onjuiste verwijzing gecorrigeerd. Daarnaast wordt in dit artikel een nieuw onderdeel ingevoegd omdat door de introductie van de krediethypotheek de mogelijkheid moet worden gecreëerd om een inkomensvoorziening in de vorm van een geldlening terug te vorderen.
- In artikel 55 moet niet alleen verwezen worden naar de norm voor gehuwden zonder kinderen, maar ook naar de normen voor gehuwden met ten laste komende kinderen en voor gehuwden waarvan een van de partners geen recht heeft op een inkomensvoorziening op grond van de WIJ. Daarom wordt in het wetsvoorstel verwezen naar het gehele artikel 28 in plaats van alleen naar artikel 28, eerste lid.
- Artikel 56 bevat verwijzingen naar artikelen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) die per 1 juli 2009 in de Awb zijn geïntroduceerd. De

definitieve nummering van deze artikelen wijkt af van de nummering van de artikelen waarnaar in de WIJ wordt verwezen. De verwijzingen worden in de Aanpassingswet WIJ aangepast.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

- In artikel 60 van de WWB wordt de mogelijkheid opgenomen om de kosten van bijstand als bedoeld in de artikelen 58 en 59 die van iemand moeten worden teruggevorderd te verrekenen met een inkomensvoorziening op grond van de WIJ.
- Ten slotte zijn enkele bepalingen uit oogpunt van leesbaarheid opnieuw geformuleerd en bevat het wetsvoorstel een aantal technische wijzigingen in de WWB, Wet participatiebudget, de Algemene wet bestuursrecht, de Beroepswet en de Wet inburgering.

Bijlage 12a Handreiking verantwoordingsinformatie Wsw over 2009

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

1. Wie dient de verantwoordingsinformatie aan te leveren?

Op 1 januari 2008 is de gewijzigde Wet sociale werkvoorziening (Wsw) in werking getreden.

In de gewijzigde Wsw is vastgelegd dat het college van B&W verantwoordelijk is voor het opstellen en het aanleveren van de verantwoordingsinformatie Wsw.

Dit betekent dat u als gemeente m.b.t. de Wsw enkel nog verantwoording aflegt over uw eigen inwoners (met inachtneming van hetgeen vermeld onder de definitie van "inwoners" zoals toegelicht onder 3.2 onder b, derde punt, 3.3 onder c en 3.4 onder d).

Dit betekent dat u als individuele gemeente duidelijkheid moet hebben wie uw geïndiceerde inwoners zijn en wie van hen op de Wsw-wachlijst staan, wie van hen een dienstverband hebben (gehad) in het kader van de Wsw en waar dat dienstverband is gerealiseerd.

Belangrijkste wijzigingen/aandachtspunten in de handleiding Wsw over 2009 t.o.v. de handleiding Wsw over 2008

- Bij de verantwoording Wsw over 2008 is gebleken dat een deel van de gemeenten enkel opgave van de Wsw-indicatoren hebben verantwoord van de eigen sw-uitvoerder en niet eveneens de gegevens van de buitengemeenten. U wordt met klem gewezen op dit punt en gevraagd hier expliciet op te letten bij uw verantwoording Wsw over 2009.
- Over de verantwoording Wsw voor het jaar 2008 heeft het ministerie van SZW een interne controle uitgevoerd uit zorgvuldigheidsoverweging omdat de verantwoording over 2008 voor het eerst door de gemeenten diende te worden aangeleverd. Het betrof een interne SZW controle op het aantal Wsw-geïndiceerden per gemeente in 2008, afgezet tegen het aantal Wsw-geïndiceerden over 2007. Uit deze interne SZW controle kwam nog een aantal onvolkomenheden welke door SZW bij die betreffende gemeenten zijn uitgevraagd. Deze controle zal over de verantwoording Wsw over het jaar 2009 niet meer plaatsvinden. Uitgegaan wordt dan van de juistheid van de door de gemeenteraad geaccordeerde en door de gemeentelijke accountant gecertificeerde gegevens Wsw. Uitvraag zal in beginsel alleen nog plaatsvinden indien opmerkingen van de accountant hiertoe aanleiding geven.
- Ten aanzien van de verantwoordingsinformatie Wsw over 2008, die uiterlijk 15 juli 2009 aangeleverd moest zijn, was sprake van een uitzondering m.b.t. toepassing van de artikelen 9 en 10 Wsw. In artikel 9 en 10 Wsw is bepaald dat in geval de Wsw-dienstbetrekking bij verhuizing wordt voortgezet ofwel, (a) omdat na ontslagname bij de oude woongemeente de nieuwe woongemeente direct een Wsw-dienstbetrekking aanbiedt en in het kader van de Wsw gewerkt blijft worden, ofwel (b) omdat de Wsw-dienstbetrekking bij de oude woongemeente in stand blijft, de oude woongemeente deze Wsw-dienstbetrekking dient te bekostigen tot en met het jaar, volgend op de verhuizing.
  - In 2008, het eerste jaar na de inwerkingtreding van de Wsw, bestond onduidelijkheid over de strekking van voornoemde artikelen. Bij de verantwoording over 2008 is hiermee rekening gehouden conform de tekst onder 3.2 onder b, 3.3. onder c en 3.4 onder d in de *oude* handleiding Wsw over 2008. Strikte interpretatie van deze artikelen zou namelijk financieel nadelige gevolgen kunnen hebben voor de gemeenten.
  - Deze uitzonderingssituatie gaat voor de verantwoording over het jaar 2009 niet meer op zoals ook al kenbaar is gemaakt op 2 juli 2009 op het Gemeenteloket (*zie bericht in bijlage 12b van deze Verzamelbrief*). De

artikelen 9 en 10 Wsw dienen dus onverkort toegepast en uitgevoerd te worden.

- Ten aanzien van de accountantscontrole wordt een nadere uiteenzetting gegeven over de rechtmatigheidscontrole op de verantwoording van de Wsw via de gemeentelijke jaarrekening en de sisa-bijlage in relatie tot de wettelijke bepalingen van de Wsw. Hiertoe wordt verwezen naar onderdeel 2b van deze handleiding.
- Tenslotte zijn teksten wat aangepast of ingekort zonder afbreuk te doen aan de inhoud. De indicatoren Wsw zijn niet gewijzigd, behalve de genoemde uitzondering m.b.t. toepassing artikelen 9 en 10 Wsw, die vanaf 2009 niet meer opgaat.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

2. Hoe dient de verantwoordingsinformatie te worden aangeleverd?

U verantwoordt de Wsw - conform Single Information Single Audit (Sisa) - in (de toelichting op) uw eigen jaarrekening op grond van art. 17a, 1e lid van de Financiële-verhoudingswet (Fvw). De SiSa-verantwoordingsbijlage 2009 is onderdeel van de toelichting op uw jaarrekening 2009.

Het opstellen van de jaarrekening inclusief de toelichting is uw verantwoordelijkheid en dient te geschieden conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

U levert uw SiSa-verantwoording over 2009 bij het Rijk aan via het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Voor informatie inzake SiSa algemeen, de procedure voor aanleveren, de accountantscontrole en aan te leveren verantwoordingsdocumenten wordt verwezen naar de Circulaire SiSa 2009 die u kunt vinden op de website van het ministerie van BZK: www.minbzk.nl/sisa. De informatie in de onderhavige memo wijkt hier niet van af, maar geeft een nadere toelichting specifiek voor de Wsw.

In afwijking van artikel 17a, 2^e lid Fvw, geldt het principe van Sisa tussen medeoverheden NIET voor de Wsw over het jaar 2009. Dat betekent dat een samenwerkingsverband van gemeenten op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zich over 2009 niet via SiSa verantwoord naar het CBS (BZK). U bent als gemeente verantwoordelijk voor het tijdig ontvangen van een gecertificeerde verantwoording over 2009 van de Wgr om deze te kunnen verwerken in uw SiSa-verantwoording 2009 naar het Rijk (zie ook artikel 1 lid 2 Wsw). De gemeenten die naar het Rijk moeten verantwoorden zijn limitatief opgenomen in de Sisa 2009 "kruisjeslijst". Deze kruisjeslijst is onderdeel van de eerder genoemde Circulaire SiSa 2009.

2a. Tijdig

Uw SiSa-verantwoording over 2009 moet uiterlijk 15 juli 2010 plausibel zijn aangeleverd bij het CBS, conform de in de Circulaire SiSa 2009 beschreven procedure. Plausibel wil zeggen dat uw verantwoording voldoet aan de eisen die zijn gesteld in de 'Nota procedure aanlevering jaarstukken' uit de Circulaire SiSa 2009. Het CBS toetst uw verantwoording bij ontvangst op plausibiliteit. Heeft uw gemeente de vereiste verantwoordingsinformatie conform SiSa niet tijdig plausibel aangeleverd bij het CBS en is door de Minister van BZK aan u geen uitstel verleend i.v.m. overmacht, dan kan door de Minister van BZK het maatregelenbeleid SiSa worden toegepast. Dit houdt in dat de bevoorschotting van de algemene uitkering aan uw gemeente kan worden opgeschort. Voor een nadere uitleg van het maatregelenbeleid wordt verwezen naar de hiervoor genoemde "Nota procedure aanlevering jaarstukken" in de Circulaire SiSa 2009. Indien u uw SiSa-verantwoording 2009 vóór 1 september 2010 nog niet plausibel heeft aangeleverd, dan volgt voor de Wsw -naast het maatregelenbeleid van de

Minister van BZK- in elk geval nihilstelling van het aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente ultimo 2009 conform artikel 16 lid 5 Besluit uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken (hierna: Besluit Wsw). Dit betekent dat uw gemeente in aanmerking komt voor de garantiestelling als bedoeld in artikel 16 lid 6 Besluit Wsw jo. artikel 5 Regeling uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken 2008, zoals deze regeling in 2010 luidt (hierna: Regeling Wsw). Dit betekent dat uw uitkering Wsw voor 2011 lager zal komen te liggen dan uw uitkering Wsw voor 2010.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

2b. Juist

Uw jaarrekening inclusief toelichting, waaronder de SiSa-verantwoordingsbijlage met verantwoordingsinformatie over de Wsw, is het controleobject van uw accountant. Voor de controle van de jaarrekening gelden de voorschriften van het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG) en de 'Nota verwachtingen accountantscontrole' uit de Circulaire SiSa 2009.

U dient als gemeente de door de accountant geconstateerde (rechtmatigheids-) fouten en onzekerheden te corrigeren. Voor zover dit niet kan, moet de accountant deze fouten en onzekerheden per specifieke uitkering (in casu de Wsw) rapporteren in zijn verslag van bevindingen. Hierbij dient uitgegaan te worden van een financiële vertaling van het budget per plek per fout/onzekerheid. Voor 2009 geldt het gemiddelde budget per plek van € 27.080,-. Het gaat alleen om het rapporteren van de waargenomen, niet herstelde, fouten en onzekerheden voortkomende uit de accountantscontrole voor zover deze als totaal voor de Wsw (dus niet per indicator) de rapporteringstoleranties als genoemd in artikel 5, 4^e lid van het BAPG te boven gaan.

Teneinde te kunnen beoordelen of de Wsw als specifieke uitkering als geheel de rapportagetolerantie te boven gaat, is het volgende van belang (*zie onder punt 3 dit document voor de 4 indicatoren Wsw*):

- Elke niet gecorrigeerde onzekerheid/fout onder de indicator 1 van de Wsw levert een fout/onzekerheid per persoon van € 27.080,-.
- Elke niet gecorrigeerde onzekerheid/fout onder de indicatoren 2, 3 en 4 van de Wsw levert een fout/onzekerheid op per (deel van een) arbeidsjaar van € 27.080,-.
- De niet gecorrigeerde fouten/onzekerheden op de indicatoren 1, 2, 3 en 4 van de Wsw vormen de specifieke uitkering Wsw als geheel.

De rapportage van de accountant dient – ook als er geen bevindingen zijn – ten minste uit de onderstaande tabel te bestaan (deze tabel is één van de vereiste jaarstukken voor de verantwoording via SiSa). Per specifieke uitkering, in casu de Wsw, moet de totale fout en/of onzekerheid worden aangegeven en (kort) worden toegelicht. In deze toelichting kan dan worden aangegeven op welke indicator(en) de geconstateerde fout/onzekerheid betrekking heeft. Door de accountant dient gerapporteerd te worden over alle door hem geconstateerde afwijkingen die niet zijn gecorrigeerd door de gemeente (zie hierboven).

Naam specifieke uitkering of Overig	Totale fout of onzekerheid per specifieke uitkering	Totale financiële omvang van de fout of onzekerheid (in euro's)	Toelichting fout/onzekerheid
Wsw		(€ 27.080,- gemiddeld budget per plek 2009)	

Indien de accountant in het rapport van bevindingen fouten of onzekerheden rapporteert die betrekking hebben op de verantwoordingsinformatie Wsw, dan kan de Minister van SZW aan uw gemeente vragen binnen een vastgestelde termijn toelichtende informatie te verstrekken.

Heeft uw gemeente de gevraagde informatie niet binnen de daartoe gestelde termijn in het bezit gesteld van de Minister van SZW, dan worden de voorschotbetalingen met betrekking tot de Wsw aan uw gemeente stopgezet conform artikel 7 van de Regeling Wsw. Uw gemeente wordt hiervan met een besluit van de Minister van SZW op de hoogte gesteld. Hervatting van de voorschotbetalingen vindt plaats op de vijftiende van de kalendermaand na de maand waarin de gevraagde informatie is aangeleverd.

Het verzoek om toelichtende informatie leidt mogelijk tot vertraging bij de toekenning van de taakstelling en bijbehorende uitkering Wsw voor het jaar 2011 welke in beginsel op 1 oktober 2010 kenbaar gemaakt wordt. De Minister van SZW kan pas overgaan tot verdeling van het Wsw-macrobudget onder gemeenten als alle gemeenten op juiste wijze en inhoudelijk correct de verantwoordingsinformatie Wsw hebben aangeleverd.

2c. Decimalen

U rondt de verantwoordingsinformatie Wsw, uitgedrukt in personen of arbeidsjaren, in de SiSa-verantwoordingsbijlage 2009, af op honderdsten (2 decimalen).

3. Welke verantwoordingsinformatie dient te worden aangeleverd?

De verantwoordingsinformatie Wsw over 2009 in de Sisa-bijlage bestaat uit vier indicatoren:

1. Het totaal aantal geïndiceerde inwoners dat een dienstbetrekking heeft óf op de wachtlijst staat én beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2009;
2. Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2009, uitgedrukt in arbeidsjaren;
3. Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2009, uitgedrukt in arbeidsjaren;
4. Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in 2009, uitgedrukt in arbeidsjaren.

Toelichting op de indicatoren:

3.1. Het totaal aantal geïndiceerde inwoners dat een dienstbetrekking heeft óf op de wachtlijst staat én beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december 2009

Op grond van deze indicator wordt het Wsw-macrobudget voor het jaar 2011 verdeeld onder gemeenten naar behoefte.

- a) Alléén inwoners die beschikken over een geldige (her)indicatiebeschikking op 31 december 2009 mogen worden meegerekend. Hiertoe worden in dit verband ook gerekend inwoners die al voor de wetswijziging van 1998 een Wsw-dienstverband hadden en nu nog werken in het kader van de Wsw (en formeel niet beschikken over een indicatiebeschikking).

Daarnaast mogen inwoners worden meegerekend die op 31 december 2009 niet beschikten over een geldige (her)indicatiebeschikking indien dit gelegen is in het niet tijdig beslissen door het CWI op een door uw gemeente tijdig ingediende aanvraag voor (her)indicatie (16 weken voor het verstrijken van de geldigheidsduur van de (her)indicatiebeschikking).

- b) Een persoon wordt als inwoner aangemerkt als hij is geregistreerd in de gemeentelijke basisadministratie (GBA). Een persoon die een Wsw-dienstbetrekking heeft, maar buiten Nederland woont, wordt als inwoner aangemerkt van de gemeente waarin hij laatstelijk in Nederland woonde (en in de GBA stond ingeschreven). Een persoon met een Wsw-dienstbetrekking die nergens is geregistreerd in de GBA, wordt als inwoner aangemerkt van de gemeente waar hij een postadres heeft.
- c) Op de wachtlijst mogen alleen geïndiceerde inwoners staan die op 31 december 2009 nog niet de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt, geen reguliere arbeid verrichten (tenzij deze arbeid met inzet van re-integratiemiddelen wordt verricht in afwachting van een met Wsw-budget gefinancierde Wsw-dienstbetrekking) én beschikbaar zijn om een Wsw-dienstbetrekking te aanvaarden.
Iemand is niet beschikbaar als:
- hij in verband met ongeschiktheid ten gevolge van ziekte of gebrek niet in staat is tot het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden indien hij dat gedurende een ononderbroken periode van ten minste 13 weken is geweest;
  - hem rechtens zijn vrijheid is ontnomen;
  - hij buiten Nederland woont;
  - hij een voltijdscholing of –opleiding volgt, tenzij de voltijdscholing of –opleiding bedoeld is om aansluiting te vinden met het aanvaarden van een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet; of
  - uit zijn houding en gedragingen ondubbelzinnig blijkt dat hij niet bereid is een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden.
- d) Geïndiceerde inwoners die zijn ingedeeld in de arbeidshandicapcategorie 'ernstig' en een Wsw-dienstbetrekking hebben of op de wachtlijst staan en beschikbaar zijn om een Wsw-dienstbetrekking te aanvaarden, tellen mee voor 1,25. Dit geldt ook voor inwoners die al vanaf de wetswijziging van 1998 werkzaam zijn bij de blindenwerkplaats Blizo, behorende tot de bestuurlijke eenheid 'WSD' te Boxtel, en de blindenwerkplaats Proson, behorende tot de bestuurlijke eenheid 'Intergemeentelijk samenwerkingsverband Noordwest Veluwe' te Nunspeet. Het totaal aantal wordt berekend op honderdsten nauwkeurig waarbij vijfduizendste of meer naar boven wordt afgerond op een honderdste.

3.2. Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in 2009, uitgedrukt in arbeidsjaren

Op grond van deze indicator wordt de hoogte van de garantiestelling voor 2011 bepaald.

- a) Een persoon wordt als inwoner aangemerkt als hij is geregistreerd in de GBA. Een persoon die een Wsw-dienstbetrekking heeft, maar buiten Nederland woont, wordt als inwoner aangemerkt van de gemeente waarin hij laatstelijk in Nederland woonde (en in de GBA stond ingeschreven). Een persoon met een Wsw-dienstbetrekking die nergens is geregistreerd in de GBA, wordt als inwoner aangemerkt van de gemeente waar hij een postadres heeft.
- b) Van uitstroom is sprake in de volgende situaties:
- vermindering van het aantal arbeidsuren voor een inwoner met een Wsw-dienstbetrekking als gevolg van aanpassing van het contractueel vastgestelde aantal arbeidsuren;
  - vermindering van het aantal arbeidsuren voor een inwoner met een Wsw-dienstbetrekking als gevolg van pensioen, overlijden, aanvaarding van

reguliere arbeid en beëindiging dienstbetrekking dan wel ontslag op basis van artikel 6 Wsw dan wel door een reguliere werkgever bij begeleid werken;

- vermindering van het aantal arbeidsuren van een voormalig inwoner van uw gemeente als gevolg van verhuizing naar een nieuwe gemeente waar hij in de GBA is ingeschreven:
    - indien sprake is van beëindiging dienstbetrekking dan wel ontslag en plaatsing op de wachtlijst van de nieuwe woongemeente
    - indien sprake is van ontslag en directe aanbieding van een Wsw-dienstbetrekking door de nieuwe woongemeente en deze Wsw-dienstbetrekking niet door uw gemeente wordt bekostigd
    - indien sprake is van ontslag en directe aanbieding van een Wsw-dienstbetrekking door de nieuwe woongemeente en deze Wsw-dienstbetrekking door uw gemeente wordt bekostigd, waarbij het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren is verminderd.
- c) De uitstroom wordt uitgedrukt in arbeidsjaren. De berekening daarvan bestaat uit twee stappen:
- Allereerst wordt de vermindering van het aantal arbeidsuren uitgedrukt in fte. Hiertoe wordt de vermindering van het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren afgezet tegen een voltijds dienstverband conform de geldende CAO (bij dienstverbanden o.g.v. de Wsw artikel 7 geldt de voltijdsbepaling conform de in die sector gangbare CAO);
  - Vervolgens wordt het aantal arbeidsuren uitgedrukt in fte, vermenigvuldigd met de factor behorend bij de arbeidshandicapcategorie, waarbij werknemers die zijn ingedeeld in de arbeidshandicapcategorie 'ernstig' en een Wsw-dienstbetrekking hebben, meetellen voor 1,25. Dit geldt ook voor inwoners die al vanaf de wetswijziging van 1998 werkzaam zijn bij de blindenwerkplaats Blizo, behorende tot de bestuurlijke eenheid 'WSD' te Boxtel, en de blindenwerkplaats Proson, behorende tot de bestuurlijke eenheid 'Intergemeentelijk samenwerkingsverband Noordwest Veluwe' te Nunspeet. Het totaal aantal wordt berekend op honderdsten nauwkeurig waarbij vijfduizendste of meer naar boven wordt afgerond op een honderdste.

3.3. Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2009, uitgedrukt in arbeidsjaren

Op grond van deze indicator wordt de toegekende taakstelling en de daarbij behorende uitkering over 2009 vastgesteld.

- a) Onder het vervullen van een Wsw-dienstbetrekking wordt niet verstaan de situatie dat de werknemer niet werkt tenzij hij loon geniet op grond van artikel 628, 629 of 639 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek;
- b) Onder geïndiceerde wordt mede verstaan de inwoners die al voor de wetswijziging van 1998 een Wsw-dienstverband hadden en nu nog werken in het kader van de Wsw (en formeel niet beschikken over een indicatiebeschikking) alsmede de niet langer geïndiceerde persoon wiens (her)indicatiebeschikking tijdens de duur van de Wsw-dienstbetrekking is ingetrokken of vervallen of van wie de geldigheidsduur van de (her)indicatiebeschikking tijdens de duur van de Wsw-dienstbetrekking is verlopen;
- c) Een persoon wordt als inwoner aangemerkt als hij is geregistreerd in de GBA. Een persoon die een Wsw-dienstbetrekking heeft, maar buiten Nederland woont, wordt als inwoner aangemerkt van de gemeente waarin hij laatstelijk in Nederland woonde (en in de GBA stond ingeschreven). Een persoon met

een Wsw-dienstbetrekking die nergens is geregistreerd in de GBA, wordt als inwoner aangemerkt van de gemeente waar hij een postadres heeft.

- d) De realisatie van arbeidsplaatsen wordt uitgedrukt in arbeidsjaren. De berekening daarvan bestaat uit twee stappen:
- Allereerst wordt het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren uitgedrukt in fte. Hiertoe wordt het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren afgezet tegen een voltijds dienstverband conform de geldende CAO (bij dienstverbanden o.g.v. de Wsw artikel 7 geldt de voltijdsbepaling conform de in die sector gangbare CAO), berekend als een gemiddelde van de 12-eindemaandstanden;
  - Vervolgens wordt het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren uitgedrukt in fte en vermenigvuldigd met de factor behorend bij de arbeidshandicapcategorie, waarbij geïndiceerde werknemers die zijn ingedeeld in de arbeidshandicapcategorie 'ernstig' en een Wsw-dienstbetrekking hebben, meetellen voor 1,25. Dit geldt ook voor inwoners die al vanaf de wetwijziging van 1998 werkzaam zijn bij de blindenwerkplaats Blizo, behorende tot de bestuurlijke eenheid 'WSD' te Boxtel, en de blindenwerkplaats Proson, behorende tot de bestuurlijke eenheid 'Intergemeentelijk samenwerkingsverband Noordwest Veluwe' te Nunspeet. Het totaal aantal wordt berekend op honderdsten nauwkeurig waarbij vijfduizendste of meer naar boven wordt afgerond op een honderdste.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

3.4. Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in 2009, uitgedrukt in arbeidsjaren

Op grond van deze indicator wordt de stimuleringsuitkering begeleid werken over 2009 vastgesteld.

- a) Onder een begeleid werkenplek wordt verstaan een Wsw-dienstbetrekking:
- waarop niet de collectieve arbeidsovereenkomst voor de sociale werkvoorziening van toepassing is;
  - waarbij de werkgever niet een rechtspersoon is als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de wet noch een dergelijke rechtspersoon houder is van aandelen die ten minste de helft van de stemmen in de algemene vergadering van de werkgever vertegenwoordigen dan wel anderszins op directe of indirecte wijze de bestuurlijke zeggenschap heeft binnen de werkgever;
  - en indien deze is aangegaan voor ten minste zes maanden.
- b) Onder het vervullen van een begeleid werkenplek wordt niet verstaan de situatie dat de werknemer niet werkt tenzij hij loon geniet op grond van artikel 628, 629 of 639 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek;
- c) Onder geïndiceerde wordt mede verstaan de inwoners die al voor de wetwijziging van 1998 een Wsw-dienstverband hadden en nu nog werken in het kader van de Wsw (en formeel niet beschikken over een indicatiebeschikking) alsmede de niet langer geïndiceerde persoon wiens (her)indicatiebeschikking tijdens de duur van de Wsw-dienstbetrekking is ingetrokken of vervallen of van wie de geldigheidsduur van de (her)indicatiebeschikking tijdens de duur van de Wsw-dienstbetrekking is verlopen;
- d) Een persoon wordt als inwoner aangemerkt als hij is geregistreerd in de GBA. Een persoon die een Wsw-dienstbetrekking heeft, maar buiten Nederland woont, wordt als inwoner aangemerkt van de gemeente waarin hij laatstelijk in Nederland woonde (en in de GBA stond ingeschreven). Een persoon met een Wsw-dienstbetrekking die nergens is geregistreerd in de GBA, wordt als inwoner aangemerkt van de gemeente waar hij een postadres heeft. Onder

een inwoner wordt in dit verband ook verstaan een voormalig inwoner van uw gemeente die in 2008 is verhuisd naar een nieuwe gemeente waar hij in het GBA is ingeschreven, indien sprake is van ontslagname en directe aanbidding van een Wsw-dienstbetrekking door de nieuwe gemeente en deze Wsw-dienstbetrekking door uw gemeente wordt bekostigd.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

- e) De realisatie van een gerealiseerde begeleid werkenplek wordt uitgedrukt in arbeidsjaren.

De berekening daarvan bestaat uit twee stappen:

- Allereerst wordt het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren uitgedrukt in fte. Hiertoe wordt het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren afgezet tegen een voltijds dienstverband conform de in die sector gangbare CAO, niet zijnde een Wsw-CAO, berekend als een gemiddelde van 12-eindemaandstanden;
- Vervolgens wordt het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren uitgedrukt in fte en vermenigvuldigd met de factor behorend bij de arbeidshandicapcategorie, waarbij geïndiceerde werknemers die zijn ingedeeld in de arbeidshandicapcategorie 'ernstig' en een Wsw-dienstbetrekking hebben, meetellen voor 1,25. Dit geldt ook voor inwoners die al vanaf de wetwijziging van 1998 werkzaam zijn bij de blindenwerkplaats Blizo, behorende tot de bestuurlijke eenheid 'WSD' te Boxtel, en de blindenwerkplaats Proson, behorende tot de bestuurlijke eenheid 'Intergemeentelijk samenwerkingsverband Noordwest Veluwe' te Nunspeet. Het totaal aantal wordt berekend op honderdsten nauwkeurig waarbij vijfduizendste of meer naar boven wordt afgerond op een honderdste.

Bijlage 12b Bericht verhuizingen Wsw (bijlage bij handreiking 12a)

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

Het document met instructies voor de verantwoording Wsw over het jaar 2008, in concept gepubliceerd op het gemeenteloket in februari 2009 en vervolgens formeel aangeboden bij Verzamelbrief van april 2009, bevatte een nadere instructie over verhuizingen.

Deze aanvulling en tevens uitzondering op de wet- en regelgeving Wsw bleek noodzakelijk vanwege onduidelijkheden over de – vooral budgettaire - verantwoordelijkheid wanneer een Wsw-medewerker lopende het jaar verhuisde naar een andere gemeente. Dit werd verder gecompliceerd wanneer er sprake was (kon zijn) van een naadloze overdracht van de dienstbetrekking dan wel wanneer de dienstbetrekking bleef voortbestaan.

Voor de situaties waarin in 2008 iemand verhuisde, is in het verantwoordingsdocument een uitzondering opgenomen. Voor de situatie vanaf 2009 geldt echter weer onverkort de wet-en regelgeving.

Wet-en regelgeving Wsw

De Wsw -dienstbetrekking wordt bij verhuizing beschouwd als voortgezet indien: A ofwel de Wsw -dienstbetrekking door de nieuwe woongemeente naadloos wordt overgenomen

(na ontslagname bij de oude woongemeente biedt de nieuwe woongemeente direct een Wsw -dienstbetrekking aan waarbij in het kader van de Wsw gewerkt blijft worden);

B ofwel de Wsw -dienstbetrekking bij de oude woongemeente in stand blijft. Omdat er in beide situaties sprake is van een voorgezet dienstverband zoals bedoeld in de artikelen 9 en 10 Wsw dient de oude woongemeente deze Wsw -dienstbetrekking te bekostigen tot en met het kalenderjaar, volgend op de verhuizing.

Uitzondering in verantwoordingsdocument Wsw voor verantwoording over 2008

Indien aan de artikelen 9 en 10 Wsw geen toepassing was gegeven, dan betekende dit dat de nieuwe woongemeente (van iemand die verhuisd was in het jaar 2008) de dienstbetrekking ging betalen. Dit betekende vervolgens dan ook dat de nieuwe woongemeente deze dienstbetrekking, vanaf het moment van verhuizing in 2008, mocht opvoeren als gerealiseerd arbeidsjaar in de verantwoording onder indicator 3 van de Wsw indicatoren (immers, de nieuwe woongemeente betaalde). Uit het voorgaande vloeit voort dat, in situaties waarin de artikelen 9 en 10 Wsw niet waren toegepast, de oude woongemeente de dienstbetrekking in 2008 nog betaalde tot het moment dat de Wsw-werknemer in 2008 verhuisde. Deze periode mocht de oude woongemeente opvoeren als realisatie onder indicator 3 (immers, de oude woongemeente betaalde de periode vóór de verhuizing in 2008).

Bij de verantwoording Wsw over 2008 is hier rekening mee gehouden conform de tekst onder 3.2 onder b, 3.3. onder c en 3.4 onder d van het verantwoordingsdocument. Strikte interpretatie van deze artikelen, gelet de ontstane onduidelijkheden, zou namelijk financieel nadelige gevolgen kunnen hebben voor de gemeenten.

Verhuizingen met ingang van 2009

Voor de verantwoording over 2009, aan te leveren uiterlijk 15 juli 2010, geldt deze uitzondering echter niet meer, omdat de uitzondering enkel gold voor de verantwoording over het jaar 2008.

Voor de verantwoording over 2009, en daarmee de verhuizingen welke vanaf 1-1-2009 hebben plaatsgevonden, geldt weer onverkort de wet- en regelgeving Wsw wat neerkomt op het volgende.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

De Wsw-dienstbetrekking wordt bij verhuizing beschouwd als voortgezet indien: A ofwel de Wsw-dienstbetrekking door de nieuwe woongemeente naadloos wordt overgenomen

(na ontslagname bij de oude woongemeente biedt de nieuwe woongemeente direct een Wsw-dienstbetrekking aan waarbij in het kader van de Wsw gewerkt blijft worden);

B ofwel de Wsw-dienstbetrekking bij de oude woongemeente in stand blijft.

Omdat er in beide situaties sprake is van een voortgezet dienstverband zoals bedoeld in de artikelen 9 en 10 Wsw, dient de oude woongemeente deze Wsw-dienstbetrekking te bekostigen tot en met het kalenderjaar, volgend op de verhuizing.

Voorbeeld 1:

Gemeente A is woongemeente van een Wsw-werknemer en op 1-7-2009 verhuist deze werknemer naar gemeente B terwijl de dienstbetrekking blijft bestaan.

Gemeente B voert deze persoon op onder indicator 1, het aantal geïndiceerden per 31-12-2009, uitgaande van GBA inschrijving in deze nieuwe woongemeente.

Deze persoon wordt pas budgettair verdeeld voor de gemeente B bij de toekenning van het budget Wsw voor gemeente B per 2011 (T+2).

Gemeente A voert de persoon als geïndiceerde niet meer op maar betaalt de dienstbetrekking tot 2011 door omdat deze gemeente A het budget nog heeft ontvangen. Tot 2011 voert gemeente A deze dienstbetrekking op in de realisatie onder indicator 3.

Met ingang van 2011 declareert gemeente A, zolang de dienstbetrekking met de gemeente A blijft voortduren, de subsidie bij gemeente B. Gemeente B betaalt vanaf 2011 de dienstbetrekking en voert deze op in de realisatie over 2011 onder indicator 3.

Voorbeeld 2:

Gemeente A is woongemeente van een Wsw-werknemer en op 1-7-2009 verhuist deze werknemer naar gemeente B terwijl de dienstbetrekking naadloos overgaat naar de nieuwe gemeente B.

Gemeente B voert deze persoon op onder indicator 1, het aantal geïndiceerden per 31-12-2009, uitgaande van GBA inschrijving in deze nieuwe woongemeente.

Deze persoon wordt pas budgettair verdeeld voor de gemeente B bij de toekenning van het budget Wsw voor gemeente B per 2011 (T+2). Gemeente A voert de persoon als geïndiceerde niet meer op maar betaalt de dienstbetrekking tot 2011 door omdat deze gemeente A het budget nog heeft ontvangen. Tot 2011 voert gemeente A deze dienstbetrekking op in de realisatie onder indicator 3.

Tussen 1-7-2009 en 31-12-2010 declareert gemeente B de subsidie bij gemeente A. Gemeente B betaalt vanaf 2011 de dienstbetrekking en voert deze op in de realisatie over 2011 onder indicator 3.

Voorbeeld 3:

Gemeente A is woongemeente van een Wsw-werknemer en op 1-7-2009 verhuist deze werknemer naar gemeente B maar deze gemeente is niet in staat/bereid hem aansluitend een passende Wsw-arbeidsplaats aan te bieden. In dit geval heeft de Wsw-geïndiceerde geen dienstbetrekking meer en komt in beginsel -al dan niet na (her)indicatie- bij deze nieuwe woongemeente B op de wachtlijst te staan.

Gemeente B voert deze persoon op onder indicator 1, het aantal geïndiceerden per 31-12-2009, uitgaande van GBA inschrijving in deze nieuwe woongemeente. Deze persoon wordt pas budgettair verdeeld voor de gemeente B bij de toekenning van het budget Wsw voor gemeente B per 2011 (T+2). Gemeente A voert de persoon als geïndiceerde niet meer op. Daarnaast betaalt de oude woongemeente A de dienstbetrekking niet meer omdat de dienstbetrekking door verhuizing is opgehouden te bestaan per 1-7-2009. Gemeente A voert deze dienstbetrekking op in de realisatie over 2009 onder indicator 3 tot 1-7-2009 omdat tot die datum is betaald voor de dienstbetrekking door gemeente A.

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

Voorbeeld 4:

Gemeente A is woongemeente van een Wsw-werknemer en op 1-7-2009 verhuist deze werknemer naar gemeente B. Pas op 1-10-2009 komt -al dan niet na (her)indicatie - bij de nieuwe woongemeente een nieuw dienstverband in het kader van de Wsw tot stand.

Gemeente B voert deze persoon op onder indicator 1, het aantal geïndiceerden per 31-12-2009, uitgaande van GBA inschrijving in deze nieuwe woongemeente. Deze persoon wordt pas budgettair verdeeld voor de gemeente B bij de toekenning van het budget Wsw voor gemeente B per 2011 (T+2). Gemeente A voert de persoon als geïndiceerde niet meer op. Daarnaast betaalt de oude woongemeente A de dienstbetrekking niet meer omdat de dienstbetrekking door verhuizing is opgehouden te bestaan per 1-7-2009. Gemeente A voert deze dienstbetrekking tot 1-7-2009 op in de realisatie over 2009 onder indicator 3 omdat tot die datum is betaald voor de dienstbetrekking door gemeente A.

Gemeente B voert de nieuwe dienstbetrekking met ingang van 1-10-2009 op in de realisatie over 2009 onder indicator 3.

Omdat er geen sprake is van een voortgezet dienstverband cf. artikel 9 en 10 Wsw - en de oude woongemeente de opengevallen plaatsingruimte in de regel opnieuw zal hebben vervuld - is er geen sprake van declareren van Wsw-subsidie door de nieuwe bij de oude woongemeente.

Samengevat betekent dit dat de oude woongemeente tot aan het tweede jaar na de verhuizing budgettair verantwoordelijk blijft voor de dienstbetrekking zolang deze voortduurt of naadloos overgaat, alvorens de nieuwe woongemeente deze financiële verantwoordelijkheid overneemt in het tweede jaar na verhuizing. Hiervan kan formeel alleen worden afgeweken indien de betreffende gemeenten een gezamenlijk verzoek voor overdracht taakstelling Wsw doen conform artikel 16 lid 7 Besluit uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken aan het ministerie van SZW (vóór 1 september lopende het jaar). Hiermee kiezen betrokken gemeenten er namelijk voor om de taakstelling (en het met die taakstelling gemoeid budget) van de verhuizende persoon a.h.w. "mee te verhuizen".

Bijlage 15   Naleving informatieplicht door sociale diensten nog steeds onvoldoende

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

Heimelijke waarneming door sociale diensten

Bij een vermoeden van fraude met bijstandsuitkeringen kan de sociale recherche onderzoek doen naar een uitkeringsontvanger of uitkeringsaanvrager. Tijdens dat fraudeonderzoek kan de sociale recherche gegevens vastleggen door middel van eigen waarneming zonder de betrokkenen daarvan op dat moment op de hoogte te stellen. Dit wordt heimelijke waarneming genoemd.

Als heimelijke waarnemingen in de loop van een fraudeonderzoek worden toegepast, moet de sociale dienst de betrokkene na afloop van het fraudeonderzoek daarvan op de hoogte stellen. Artikel 34 van de Wet bescherming persoonsgegevens schrijft dit voor.

Dat de betrokkene door de sociale dienst over de heimelijke waarneming is geïnformeerd, moet door de sociale dienst in het dossier worden vastgelegd. Dit kan op verschillende manieren: door middel van een afschrift van de brief waarmee de betrokkene is geïnformeerd, of door een schriftelijk verslag van een gesprek waarin de sociale dienst de betrokkene heeft meegedeeld dat hij/zij heimelijk is waargenomen.

Alleen als enkele zwaarwegende redenen van toepassing zijn, kan het informeren van betrokkene achterwege blijven. Deze redenen worden in artikel 43 Wbp genoemd. Daarnaast geldt de informatieplicht niet indien mededeling van de informatie aan de betrokkene onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost (artikel 34, vierde lid Wbp).

In de Procesbeschrijving 'Heimelijke waarneming door sociale diensten' van november 2007 is de procedure die in het geval van heimelijke waarnemingen moet worden gevolgd, beschreven.

Bijlage 16   Digitaal Klantdossier 2010

Onze referentie
RUA/RB/2010/1467

DKD2

In 2009 is het gezamenlijke – UWV en gemeenten - implementatieprogramma Digitaal Klantdossier2 (DKD2) van start gegaan onder de titel 'operatie DKD2'. Operatie DKD2 biedt gemeenten, Werkpleinen en vestigingen van UWV alle informatie en tools om de nieuwe mogelijkheden van DKD in te voeren en hergebruik van gegevens concreet vorm te geven. Hart van de operatie is een gezamenlijke website waarin alle producten worden aangeboden met hulpmiddelen en documentatie. Inmiddels heeft tweederde van de gemeenten, ISD-en en samenwerkingsverbanden een projectleider DKD2 aangemeld. Al deze projectleiders zijn bezocht door de regiocoaches en zij staan in de startblokken om de DKD voorzieningen die in 2010 beschikbaar komen lokaal te implementeren. Gevraagd wordt aan alle gemeenten die nog geen projectleider hebben aangemeld bij CP-ICT, dit alsnog zo snel mogelijk te doen.

Levering van gegevens aan DKD

Om een volledig DKD voor burgers en uitvoeringsorganisaties te kunnen garanderen, is digitale levering van de gegevens door partijen wettelijk verplicht. Gemeenten dienen de afgesproken gegevensset binnen enkele seconden digitaal aan te leveren aan DKD. Iedere week vragen duizenden mensen online een uitkering aan en schrijven zich in als werkzoekende. Bij deze aanvragen via internet, maar ook als een medewerker van UWV, SVB of een andere gemeente klantgegevens bekijkt, worden via DKD gegevens bij gemeenten opgevraagd.

Het is van groot belang dat de gegevenslevering vanuit de gemeenten op orde is. Dit is nog niet altijd het geval. Omdat het niet of buiten de afgesproken responsetijd verstrekken van gegevens aan DKD gevolgen heeft voor de dienstverlening, is het belangrijk dat gemeenten steeds aandacht blijven geven aan het controleren van hun aanlevering aan DKD. Hiervoor kan de DKD-aanlevermonitor – een overzichtelijke webpagina – gebruikt worden. Zie hiervoor de website: www.operatiedkd2.nl.